

Abstrakt dizertační práce

Práce se zabývá vizuálním obsahem médií oficiální paměti, konkrétně vizuálním materiálem dějepisných učebnic a výstavní expozicí Národního muzea. Zkoumá formální i obsahové rysy zobrazování čtyř klíčových událostí moderních československých a českých dějin, jež vstoupily do povědomí široké veřejnosti jako „osmičkové“ události; tj. založení Československa (1918), podpis mnichovské dohody (1938), komunistický převrat (1948) a invazi vojsk Varšavské smlouvy (1968). Způsoby zobrazování těchto událostí navíc vztahuje k problematice politické tranzice roku 1989. Pomocí smíšeného výzkumu zkoumá vzorek učebnic vydaných během komunistického období (1967, 1973, 1982, 1983, 1983), postkomunistické éry (1995, 1996, 1999, 1999, 2000, 2009, 2011) a exponátů pocházejících ze stálé výstavy *Křižovatky české a československé státnosti* (otevřena 2009).

Ve svých závěrech práce představuje 34 vizuálních paměťových figur vážoucích se k zobrazování zvolených historických událostí. Poukazuje na cirkulaci těchto výjevů mezi médiem učebnice a historické expozice, čímž navazuje na dynamické pojetí paměti rozpracované v teoretické části práce. Nachází rozdíly, avšak i shody v obsahovém pojetí obrazové reprezentace moderních dějin dějepisnou didaktikou komunistického a postkomunistického období a označuje kritické body v práci současné vzdělávací produkce. Té, přestože klade více důrazu na přítomnost a autonomii vizuální složky v dějepisných materiálech, vytýká především nedostatečně analytický, nekritický a nekoncepční přístup k vizuálním pramenům.

PRŮCHOVÁ, Andrea. *Figury a stopy paměti. Proměny dynamiky kulturní paměti ve vztahu k vizuální kultuře*. Praha, 2018. 246 s. Dizertační práce (Ph.D.) Univerzita

Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií. Katedra sociologie.

Školitel: Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.